

Behuizingen op IJsland: rechts voor bijen, links voor mensen. Foto Torbjörn Andersen

IJslandse imkers op bezoek

Elbert Hogenboom

Imkers op IJsland

Elin Seigerdottir, een IJslandse imker, bracht met haar man Konrad Asgrimsson begin september een bezoek aan de mijn bijenstal aan de rand van Vleuten. Elin en Konrad waren een week in Nederland en wilden graag kennis maken met Nederlandse imkers om ervaringen uit te wisselen. Een collega van me legde de contacten. Voor mij en mijn imker-collega en medebestuurder van de Bijenhoudersvereniging Utrecht Marco Kraakman een mooie gelegenheid om meer te weten te komen over imkeren op IJsland.

Imkeren op IJsland?

Als je aan IJsland denkt, is er niet meteen een associatie met succesvol bijenhouden. Maar de winters zijn, vooral in het zuiden van IJsland, door de warme golfstroom minder koud dan je verwacht. Het zuiden heeft een echt zeeklimaat met veel wind en regen. Wel duurt de winterperiode lang.

In IJsland is sinds 1936 een aantal malen geprobeerd bijen te houden, maar deze pogingen zijn steeds

Potje IJslandse honing
Foto Torbjörn Andersen

van korte duur geweest, tot maximaal een paar jaar. Pas in 2000 kreeg het imkeren een flinke impuls door toedoen van de arts Egill Rafin Sigurgeirsson. Deze had ervaring opgedaan met het houden van bijen in Zweden en begon met zeven mensen een experiment met Noorse bijen in het IJslandse klimaat. De steeklustige zwarte Noorse bijen waren niet populair en pasten zich in hun ontwikkeling niet goed aan de korte IJslandse zomer aan.

In 2010-2011 werd begonnen met de import van 64 kleine volkjes met Buckfast koninginnen afkomstig van het eiland Åland, dat behoort tot een Finse eilandengroep. Op Åland is men gespecialiseerd in de kweek en verkoop van bijenvolkjes met het EU keurmerk 'varroa-vrij' (http://ec.europa.eu/food/committees/regulatory/scfcah/animal_health/docs/02072013_varroa_free_status_finland.pdf)!

Zulke volkjes met een kostprijs van circa 250 Engelse ponden zijn een hele investering, maar ze lijken het goed te doen op IJsland. Inmiddels is de belangstelling voor het imkeren flink toegenomen. De oorspronkelijke groep van een achttal imkers in 2002 is uitgegroeid tot ongeveer tachtig imkers nu. De meest imkers hebben één à twee volken, met twee 'groot-imkers' die elk ongeveer tien volken hebben.

Een imkerkursus voor beginners bestaat uit wat theorielessen en één middag praktijk, waarbij in een volk wordt gekeken. Daarna moet je het zelf gaan leren met steun van kennis vanuit de vereniging. In het najaar van 2013 werden er in IJsland circa 125 volken ingewinterd (elk met 20 kg suiker), waarvan er 80% goed de winter uitkwamen. De wintersterfte wordt vooral toegeschreven aan de moeilijke weerscon-

ditie, eerder dan aan varroa. Dit jaar was er grote pech. Men wilde in het voorjaar 100 volkjes uit Åland importeren, maar de helft overleefde het niet door een transportfout op het vliegveld. Aan de overgebleven volkjes moest gedurende de zomer intensieve zorg besteed worden om ze in leven te houden en te laten groeien.

IJslandse honing

De volksontwikkeling komt pas laat in het seizoen op gang en een goede honingopbrengst is bepaald niet gegarandeerd. De eerste inspectie vindt eind april plaats, als bij ons de volken al in zwermstemming komen. Het inwinteren gebeurt eind augustus en vaak worden in oktober de kasten aan de buitenkant extra geïsoleerd tegen de koude (zie foto). Elin Seigerdottir heeft vier volken en gebruikt kunststof kasten met een prima (isolatie)materiaal. Er bestaat op dit moment een trend om over te schakelen op houten kasten gemaakt van Western Red Cedar. De jaarlijkse honingopbrengst is ongeveer 10 kg per volk. IJslandse honing is een zeer gewild en kostbaar product: de prijs van 450 g honing is ongeveer € 32. De honing wordt meestal in kleinere hoeveelheden van 125 g verkocht. We hebben honing uitgewisseld, geproefd en geanalyseerd. De honing was bijzonder lekker van smaak en had, snel bepaald door Marco, een laag watergehalte: 16,6%. Dit werd bevestigd door de analyse verricht door honingexpert Jaap Kerkvliet, die middels pollenonderzoek vaststelde dat wilg (81%) de voornaamste bron is van deze voorjaarshoning. Ook werden kleine hoeveelheden stuifmeel aangetroffen van de paardenbloem (5%) en moerasspirea (4%). Meer informatie over drachtplanten en foeragerende bijen op IJsland is te vinden op de website <http://byflugur.is/index.php?site=37&menuid=10>. ◆

Extra isolatie van bijenstand op IJsland

